

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 12. september 2012
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Rasmus Linding
Sagsnr.: 2012-7003-0011
Dok.: 518113

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

om

**forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler (Gennemførelse af ændringsdirektiv om supplerende antagelser til brug ved beregningen af de årlige omkostninger i procent m.v.)
(L ...)**

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos: Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Tinglysningsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Danske Advokater, Datatilsynet, Danske Regioner, Kommunernes Landsforening (KL), Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Autobranchens Handels- og Industriforening, Danmarks Automobilforhandler Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Franchise Forening, Dansk Kredit Råd, Retspolitisk Forening, DI - organisation for erhvervslivet, De Danske Bilimportører, Experian A/S, Finans og Leasing, Finansrådet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Forenede Danske Motor ejere (FDM), Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Forbrugerklagenævnet, Forsikring & Pension, Håndværksrådet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Liberale Erhvervs Råd, Realkreditrådet, Realkreditforeningen, Retssikkerhedsfonden, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Copenhagen Business School, Center for kreditret og kapitalmarkedsret, og Rigsombudsmanden i Grønland.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet har modtaget hørings svar fra følgende:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Danske Advokater, Datatilsynet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Kredit Råd, Finans og Leasing, Finansrådet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Realkreditforeningen og Realkreditrådet.

Justitsministeriets bemærkninger til hørings svarene er anført med *kursiv*.

2. Hørings svarene

2.1. Indledning

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, byretspræsidenterne, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Datatilsynet, Forbrugerombudsmanden, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Dansk Arbejdsgiverforening har anført, at lovforslaget falder uden for organisationens virkeområde, og har derfor ikke ønsket at afgive bemærkninger. **Advokatrådet** og **Danske Advokater** har ikke har fundet anledning til at afgive hørings svar.

2.2. Generelle bemærkninger

Finansrådet anfører, at Kommissionens direktiv 2011/90/EU af 14. november 2011 om ændring af del II i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF for så vidt angår de årlige omkostninger i procent (herefter ”ændringsdirektivet”) er meget upræcist og anvender en række nye begreber, som ikke er nærmere defineret. For at sikre en korrekt anvendelse af de supplerende antagelser, der er indeholdt i ændringsdirektivet, bør der i bemærkningerne til loven angives en betydelig vejledning.

Justitsministeriet kan oplyse, at Kommissionen i maj 2012 har udarbejdet en vejledning om anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbruger kreditaftaler og om ophævelse

af Rådets direktiv 87/102/EF, og at der i denne vejledning er redegjort uddybende for forståelsen og anvendelsen af de nye supplerende antagelser, der er indeholdt i ændringsdirektivet, og som fremgår af lovforslagets bilag 1.

Forbrugerkreditdirektivet fra 2008, som det foreliggende ændringsdirektiv justerer i, er et teknisk kompliceret totalharmoniseringsdirektiv. Hensynet til en korrekt gennemførelse af ændringsdirektivet taler derfor for, at de supplerende antagelser, der er indeholdt i lovforslagets bilag 1, beskrives i overensstemmelse med direktivets sprogbrug.

Justitsministeriet finder således ikke grundlag for at medtage en uddybende vejledning i lovforslagets bemærkninger. Justitsministeriet vil imidlertid sikre, at Kommissionens vejledning om anvendelsen af forbrugerkreditdirektivet – der som anført giver fortolkningsbidrag til bl.a. forståelsen af de supplerende antagelser – vil blive oversat og sendt ud til relevante interessenter.

2.2. Definitionen af årlige omkostninger i procent

Dansk Kredit Råd anfører, at der i forhold til beskrivelsen af de årlige omkostninger i procent (ÅOP) bør vælges en anden og mere præcis beskrivelse i lovforslaget.

Den gældende bestemmelse i kreditaftalelovens § 16 vedrørende beregningen af ÅOP svarer til artikel 19 i forbrugerkreditdirektivet. Bestemmelsen blev indført i forbindelse med den lovændring, der gennemførte forbrugerkreditdirektivet, jf. lov nr. 535 af 26. maj 2010 om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring (Ændringer som følge af forbrugerkreditdirektivet).

I forbindelse med det nævnte lovforslags behandling i Folketinget (L 91) oplyste Justitsministeriet bl.a., at bestemmelserne om udregningen af ÅOP gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 19 og bilag 1 hertil, der bygger på totalharmonisering, hvilket vil sige, at der ikke nationalt kan fastsættes regler, der afviger fra direktivets ordning. Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af 21. april 2010 af spørgsmål nr. 20 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende det pågældende lovforslag.

Hensynet til en korrekt gengivelse af reglerne for beregningen af ÅOP medfører efter Justitsministeriets opfattelse, at beskrivelsen i kreditaftale-

lovens § 16 bør fastholdes. Det bemærkes, at kreditaftalelovens § 16 ikke berøres af det aktuelle ændringsdirektiv og således ikke forslås ændret ved nærværende lovforslag, hvorfor Justitsministeriet også af den grund ikke aktuelt finder anledning til at overveje en præcisering af beskrivelsen i kreditaftalelovens § 16.

2.3. Tidsubegrænsede kreditaftaler, undtagen kassekreditter, jf. bilagets supplerende antagelse 5

Finansrådet anfører, at der nærmere bør redegøres for, hvad der skal forstås ved begrebet ”den første udnyttelse af kreditmuligheden”.

Med hensyn til det nævnte begreb indebærer antagelse 5, litra a, at ÅOP for tidsubegrænsede kreditaftaler (bortset fra kassekreditter) skal beregnes på grundlag af en løbetid på et år. Perioden på et år regnes fra datoen for den første udnyttelse af kreditmuligheden, således at den endelige betaling antages at blive foretaget et år efter datoen for den første udnyttelse af kreditmuligheden. Efter antagelse 5, litra b, følger det endvidere, at kapitalen antages at blive tilbagebetalt af forbrugeren i lige store månedlige betalinger, første gang en måned efter datoen for den første udnyttelse af kreditmuligheden.

Begrebet ”den første udnyttelse af kreditmuligheden” er efter de gældende regler indeholdt i den matematiske formel i kreditaftalelovens bilag 1, der nærmere angiver beregningsmetoden for ÅOP. Af kreditaftalelovens bilag 1, pkt. 3, nr. 2, fremgår det således, at begyndelsestidspunktet er tidspunktet for første udnyttelse af kreditmuligheden.

Begrebet er således ikke nyt i kreditaftaleloven, og der er med lovforslaget ikke tiltænkt nogen ændringer af begrebets indhold, således som dette kommer til udtryk i den omtalte matematiske formel.

Finans og Leasing finder, at det bør præciseres, at kontokortordninger og kreditter tilknyttet kreditkort, som ikke er egentlige kassekreditter tilknyttet en lønkonto, er omfattet af den foreslåede antagelse 5 (ikke antagelse 4).

Dansk Kredit Råd foreslår, at det i lovforslagets bemærkninger udtrykkeligt anføres, at den foreslåede antagelse 5 vedrører tidsubegrænsede kreditaftaler, der ikke er kassekreditter, herunder eksempelvis kreditkortskredit-

ter, der alene kan anvendes i forbindelse med brug af det tilknyttede kreditkort.

Finansrådet finder ligeledes, at det nærmere bør fremgå, hvilke produkter som er omfattet af den foreslåede supplerende antagelse 5.

Af Kommissionens ovennævnte vejledning om anvendelsen af forbrugerkreditdirektivet (s. 31) fremgår det i tilknytning til antagelse 5, at tilfælde med revolverende kreditaftaler, som denne antagelse vedrører, omfatter kreditkortaftaler, betalingskort og kreditfacilitetsaftaler, men ikke kassekreditter. Det fremgår endvidere, at antagelse 5 omfatter tilfælde, hvor kreditten eksempelvis skal tilbagebetales i sin helhed inden eller efter en given periode (dvs. at der er et maksimum eller et bestemt antal perioder indtil fuld tilbagebetaling), men hvor kreditten efter tilbagebetalingen står til rådighed til fornyet udnyttelse.

I forhold til kassekreditter fremgår følgende af vejledningen (s. 30, note 30):

”Den måde som kassekreditter fungerer på, adskiller sig fra andre kredittyper på flere punkter. På den ene side anvendes kreditfaciliteten ved kassekreditter kun, når forbrugeren overskrider saldoen på sin konto, mens kreditten er permanent ved kreditkort og kreditfaciliteter, uanset saldoen på en eventuelt tilknyttet konto. Andre forskelle mellem kassekreditter og kreditkort er: 1) når en kassekredit stilles til rådighed, kan forbrugeren overtrække sin konto på forskellige måder, herunder via kontanttransaktioner, betalingsmidler (f.eks. hævekort) og kreditinstrumenter (afdrag og betaling af omkostninger ved lån, kreditkort eller andre kredittyper), hvorimod man ved kreditkort kun kan udnytte kreditmuligheden ved at foretage betalinger med kortet; 2) kreditmaksimum på et kreditkort svarer ikke en-til-en med saldoen på forbrugers konto. Faktisk er det hævekort, som har denne egenskab, og ikke kreditkort.”

Vurderingen af, om et bestemt produkt er omfattet af den foreslåede antagelse 5, må efter Justitsministeriets opfattelse bero på en konkret vurdering af den enkelte kreditaftale.

Når det gælder kontokortordninger og kreditter tilknyttet kreditkort, herunder også kreditaftaler, hvor kreditten skal tilbagebetales enten helt eller delvist inden eller efter en given periode, og hvor kreditten efter tilbagebetalingen står til rådighed til fornyet udnyttelse, må sådanne kreditaftaler – i lyset af ordlyden af Kommissionens vejledning om anvendelsen af for-

brugerkreditdirektivet – efter Justitsministeriets opfattelse antages at være omfattet af den foreslåede antagelse 5. Justitsministeriet har på den baggrund i bemærkningerne til lovforslaget præciseret, at kreditkort, kreditfaciliteter eller andre revolverende kreditter vil være omfattet af den foreslåede antagelse 5. Der henvises til pkt. 2.2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i den forbindelse, at konsekvensen af, at en bestemt kontokortordning eller en kredit tilknyttet et kreditkort er omfattet af den foreslåede antagelse 5, bl.a. er, at det i forhold til beregningen af ÅOP skal antages, at kreditten er stillet til rådighed for en periode på et år – regnet fra datoen for den første udnyttelse af kreditmuligheden – i modsætning til kassekreditter, hvis løbetid antages at være tre måneder, jf. antagelse 4.

2.4. Andre kreditaftaler end kassekreditter og tidsubegrænsede kreditaftaler, jf. bilagets supplerende antagelse 6

Finansrådet anfører, at der i Danmark ikke udbydes tidsbestemte kreditter, hvor der ikke også foreligger en tilbagebetalingsdato ved aftalens indgåelse. Antagelse 6 må derfor forventes at få en meget begrænset betydning for kreditaftaler omfattet af kreditaftaleloven. Det bør i øvrigt nærmere præciseres, hvad der efter antagelse 6, litra a, skal forstås ved ”kapital”, samt hvilken dato der henvises til, når der i antagelse 6, litra b, anføres ”nævnte dato”.

Justitsministeriet har noteret sig det oplyste om, at der på det danske kreditmarked ikke i dag udbydes tidsbestemte kreditter, hvor tilbagebetalingsdatoen ikke er fastsat ved aftalens indgåelse. Justitsministeriet skal hertil bemærke, at de supplerende antagelser i lovforslagets bilag 1 kun skal anvendes ved beregningen af ÅOP, jf. kreditaftalelovens § 16, stk. 7, når dette er nødvendigt. Kreditgiveren skal således kun anvende de supplerende antagelser, i det omfang det er nødvendigt i forhold til den enkelte kreditaftale.

For så vidt angår begrebet ”kapital” er dette nærmere afgrænset i Kommissionens ovennævnte vejledning (s. 31, note 31). Det fremgår heraf, at begrebet ”kapital” henviser til det beløb, hvorved kreditmuligheden udnyttes, til forskel fra renter og andre omkostninger ved kreditten. Justitsministeriet har præciseret dette i bemærkningerne til lovforslaget, jf. pkt. 2.2.1.1.

Med hensyn til hvilken dato, der henvises til i antagelse 6, litra b, jf. "nævnte dato", finder Justitsministeriet, at en sproglig fortolkning må føre til, at "nævnte dato" henviser til datoen for første udnyttelse af kreditmuligheden.

Realkreditforeningen anfører – med tilslutning fra **Realkreditrådet** – at for så vidt angår lånetilbud beregnes ÅOP i dag på grundlag af den forudsætning, at kunden får lånet udbetalt samme dag (dvs. første udnyttelsesmulighed), som lånetilbuddet er udstedt, og dermed på baggrund af aktuelle kurser. ÅOP-beregningen er således baseret på faktiske oplysninger, der kan efterprøves. Realkreditforeningen finder derfor, at det i forhold til realkreditlån vil være mere hensigtsmæssigt at fortsætte beregningen som hidtil.

Den foreslåede antagelse 6 omfatter andre kreditaftaler end kassekreditter og tidsubegrænsede kreditaftaler (omfattet af henholdsvis antagelse 4 og 5). Bestemmelsen regulerer dels tilfælde, hvor datoen for eller størrelsen på en tilbagebetaling ikke kan fastlægges (litra a), dels tilfælde, hvor datoen for aftalens indgåelse ikke er kendt (litra b).

Hvis datoen for aftalens indgåelse ikke er kendt, følger det af den foreslåede antagelse 6, litra b, at datoen for den første trækning skal anses for at være den dato, som resulterer i det korteste interval mellem den pågældende dato (datoen for den første trækning) og datoen for den første betaling, som forbrugeren skal foretage.

Af Kommissionens ovennævnte vejledning (s. 35) fremgår, at et eksempel på en sådan aftale f.eks. vil være en kreditaftale, hvor betalinger skal foretages på bestemte datoer (f.eks. den første i hver måned), uanset hvornår aftalen indgås. Hvor datoen for første udnyttelse af kreditmuligheden ikke er kendt, antages dette tidspunkt at være den dato, som giver det korteste interval mellem nævnte dato og datoen for den første betaling, der skal foretages af forbrugeren, hvilket medfører den højest mulige ÅOP. I det anførte eksempel vil dette medføre, at datoen for den første udnyttelse af kreditmuligheden vil være én dag før datoen for den første betaling.

I forhold til lånetilbud, hvor datoen for aftalens indgåelse endnu ikke er kendt, vil beregningen af ÅOP efter den foreslåede antagelse 6, litra b, efter Justitsministeriets opfattelse indebære, at beregningen ikke som i dag vil kunne ske på grundlag af den forudsætning, at datoen for den første udnyttelsesmulighed er den dag, som lånetilbuddet er udstedt. Dette vil ik-

ke være i overensstemmelse med ændringsdirektivet, hvis formål er at sikre, at ÅOP bliver beregnet på en ensartet måde.

Justitsministeriet finder endvidere ikke, at direktivet, der som ovenfor nævnt er et totalharmoniseringsdirektiv, giver mulighed for at fastsætte en undtagelse som foreslået af Realkreditforeningen, hvorefter den supplerende antagelse nr. 6, litra b, ikke skal finde anvendelse i forbindelse med realkreditlån.

Justitsministeriet skal dog i tilknytning hertil bemærke, at den foreslåede antagelse 6, litra b, ikke synes at have noget praktisk anvendelsesområde i forbindelse med selve låneaftalens indgåelse, hvor datoen for aftalens indgåelse må antages at være kendt.

2.5. Forbrugerens misligholdelse og ejendomsforbeholds gyldighed

Forbrugerrådet finder, at de foreslåede ændringer af kreditaftalelovens § 29, stk. 2, nr. 1 og 2, om forbrugerens misligholdelse, og § 34, stk. 1, nr. 2, om et ejendomsforbeholds gyldighed vil give kreditgiver større adgang til at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende samt udvide kreditgivers adgang til at gøre ejendomsforbehold gældende. Forbrugerrådet kan ikke støtte dette.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, blev der ved lov nr. 535 af 26. maj 2010 om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring (Ændringer som følge af forbrugerkreditdirektivet) affattet en ny definition af "samlet beløb, der skal betales af forbrugeren", jf. kreditaftalelovens § 4, nr. 8. Efter den nye definition omfatter det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, summen af det samlede kreditbeløb og de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen. Af den tidligere gældende § 9, stk. 1, nr. 5, fremgik det imidlertid udtrykkeligt, at også en udbetaling var omfattet af det samlede beløb, som skulle betales af forbrugeren.

Som det videre fremgår af de nævnte bemærkninger, er der med den nye definition af "samlet beløb, der skal betales af forbrugeren" ikke tiltænkt nogen materielle ændringer af kreditaftalelovens § 29, stk. 2, nr. 1 eller 2, om forbrugerens misligholdelse eller § 34, stk. 1, nr. 2, om et ejendomsforbeholds gyldighed. Formålet med lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, er således alene at præcisere, at en erlagt udbetaling fortsat skal indgå dels i opgørelsen af det samlede beløb, der skal betales i forbindelse med vurderin-

gen af kreditgivers adgang til at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende efter lovens § 29, stk. 2, nr. 1 og 2, dels i opgørelsen af det samlede beløb, der skal betales ved vurderingen af et ejendomsforbeholds gyldighed efter kreditaftalelovens § 34, stk. 1, nr. 2.

3. Lovforslaget

Det fremsatte lovforslag indeholder ikke ændringer af indholdsmæssig karakter i forhold til det lovudkast, der har været sendt i høring.